

## ПЕРЕДМОВА

---

На початку XXI століття, коли повсюдно відбуваються трансформаційні процеси, особливо актуальними стають проблеми реформування політичних систем і політичних відносин. Водночас політологи намагаються переосмислити традиційні теорії, концепції, ідеї політики та запропонувати нові підходи щодо дослідження складного, багатоаспектного політичного простору. На цьому шляху доводиться поринати у вир численних теоретичних напрацювань, порівнювати та аналізувати досвід демократичних перетворень країн з різним політичним устроєм, різним рівнем економічного розвитку, різними правовими системами тощо.

Сучасна українська політика як теорія і практика розбудови політичної системи також потребує нових ефективних засобів дослідження та управління політичними процесами. Україна, прагнучи інтегруватися у світову спільноту, має використовувати позитивний досвід політичних реформ, зокрема, європейських країн. Разом з тим, дуже важливою є розробка власних схем та механізмів зміцнення державного суверенітету, вдосконалення владних відносин, налагодження діалогу влади з громадськістю тощо.

Власне такими проблемами переймаються автори чергового випуску збірника наукових праць «Сучасна українська політика». Розглядаючи теоретичні аспекти політики, науковці торкаються, насамперед, питань, пов'язаних з її сутністю, сучасним тлумаченням та основними концепціями розвитку. Велика увага приділяється дослідженню особистості сучасного політика, політичним суб'єктам, які так чи інакше впливають на розвиток подій української держави і суспільства загалом. Це й не дивно, тому що у перехідних умовах, коли суб'єкти політики здійснюють пошуки нової логіки поведінки, модернізуючи канали артикуляції і волевиявлення своїх інтересів, значно підвищується роль і значення окремих політичних лідерів. Перебіг політичних подій в Україні часів незалежності є тому яскравим свідченням. Водночас маємо визнати, що справжніх політичних лідерів, здатних згуртувати суспільство, у нас бракує. Тому й доводиться щораз підлаштовувати теорію під практику, а має бути навпаки – політикам варто покладатися на певні апробовані теоретичні конструкти. Сьогодні актуальними залишаються дослідження і політичного лідерства як такого, і окремих його

інституцій – парламентаризму, президентства, партій тощо. На сьогодні вони є осередками «виховання» української політичної еліти.

Як і раніше, дослідники не оминають увагою теми виборів і виборчих технологій. На разі актуальними є інформаційно-комунікаційні технології, які дедалі більше набувають популярності в електоральному просторі України. Зважаючи на те, що незабаром вибори депутатів до місцевих рад, є нагода звернутися до досвіду минулих виборчих кампаній і можливо спрогнозувати деякі тенденції майбутніх виборчих перегонів, а відтак і місцевого самоврядування в цілому.

Сучасна політична теорія визначається також глобалізується, зберігаючи національну специфіку в окремих країнах і включає не лише політичні зміни, а й перетворення у всіх сферах суспільства. Тому відповідне їх науково-теоретичне забезпечення сприятиме зміцненню демократичних засад, розвитку політичної культури та активній участі громадськості в управлінні державою. Доречним є висвітлення проблем зовнішньої політики та деяких питань міжнародних відносин України в третьому розділі цього випуску.

Сподіваємося, черговий збірник наукових праць стане добрим теоретичним підґрунтям для подальших наукових пошуків та вирішення нагальних проблем вдосконалення вітчизняних політичних інститутів.

**Михальченко М. І.,**

президент Української академії політичних наук,  
член-кор. НАН України, доктор філософських наук,  
голова редакційної колегії

**Шайгородський Ю. Ж.,**

президент Українського центру політичного менеджменту,  
доктор політичних наук,  
заступник голови редакційної колегії